

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 106. szám
1986. május 7., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Szolgáltatás, gazdálkodás építőipar

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

A Csongrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága tegnap, kedden Szegeden ülésezett. A testület az előterjesztések között több fontos kérdésben döntött. Értékelte egy korábbi határozatának végrehajtását, nevezetesen a magánkisipar fejlesztési programját. A magánkisipar működéséhez a megye hetedik ötéves terve megfelelő kereteket biztosít. A program arra épül, hogy a kisiparnak a jövőben is kiegészítő szerepe lesz az árutermelésben önállóan, illetve a szocialista gazdálkodó szervezetekkel együttműködve. Helyzete pedig nem változik, a lakossági fogyasztási szolgáltatások területén. A határozat rámutat arra, hogy a helyi tanácsok gazdálkodási lehetőségeit és a döntési hatáskörök változását is fel kell használni a fontos szolgáltatás „erősítése” érdekében. Alapvető cél a társadalmi esélyegyenlőség feltételeinek javítása, ezért a települések közötti és a városokon belüli indokolatlan ellátási színvonalbeli különbségeket tovább kell mérsékelni. Ugyanis a fejlesztések ellenére is szakmailag és területileg észrevehető különbségek fennmaradtak. Kiemelt támogatással segítik a cipészek, a fodrászok, a gázkészülék-javító kisiparosok létszámának az állagosságnál nagyobb mértékű növekedését, megadva számukra az adott településen nyújtható kedvezmények maximumát, amennyiben ezt a helyi igények indokolják. Elsősorban a közselektékben kaphatnak részleges kedvezményt a szabók, a faiparosok, továbbá a háztartási gép- és híradástechnikai javítók. Erre azért van szükség, mert ezen a területen is csökkent a kisiparosok szerepe a társadalmi munkamegosztásban. Másrészt az igények dinamikusabb növekedése várható.

A testület megvitatta és elfogadta a mezőgazdasági nagyüzemek gazdálkodásának differenciálódásáról, az indokolatlan különbségek mérséklésének feladatairól szóló beszámolót. E témát négy évvel ezelőtt tárgyalta a megyei tanács, és akkor az alacsony hatékonyságú szövetkezetek fejlődése érdekében több határozatot hozott.

A közigazgatás kiemelt feladatául kezelte az indokolatlan különbségek mérséklését. Csongrád megye mezőgazdasági termelése a hatodik ötéves tervidőszakban az országos arányokat meghaladó ütemben fejlődött. A dinamikus növekedés a tervidőszak első két évére volt jellemző, és 1983-tól a sorozatos elemi károk miatt ez a tendencia nem folytatódott. Abban az évben a termelés visszaesett, 1984-ben kis mértékben növekedett, majd tavaly a szinten maradt. Az aszály miatt több magas színvonalon gazdálkodó nagyüzem hatékonysága jelentős mértékben romlott. A száraz évek miatt sok helyen veszteségrendezést is folytattak. Kedvezőtenebbé vált az adottságok kihasználása, és az indokolatlan differenciálódás fokozódott. Nem változott a termelési szerkezet a kívánt mértékben. A jól gazdálkodó térszeknél a növénytermesztés aránya változatlanul a legmagasabb. Középső színvonalú mezőgazdasági nagyüzemek tevékenységében az állattenyésztésnek a szerepe a legnagyobb, és ott az ehhez kapcsolódó melléktevékenység is jelentős. Az alacsony hatékonyságú térszeknél gond, hogy a növénytermesztés arányát nem tudták növelni, és az állattenyésztés jövedelmezősége itt a legalacsonyabb. A végrehajtó bizottság azt is megállapította, hogy az alacsony és közepes színvonalon gazdálkodó nagyüzemek száma több, mint öt esztendővel korábban volt. Sajnos a magas jövedelmezőségű gazdaságoknak közel a fele is visszaesett. Ezt a folyamatot ellenőrizni kell: hogy a tartósan veszteséges térszek száma is kevesebb. A homoki gazdaságok hatékonysága jobban romlott tavaly, mint a feketeföldieké. A különböző teljesítményekből következett, hogy a dolgozók keresete is vidékenként differenciálódott. Természetesen a jövedelmek csak ott növekedhettek, ahol ennek megvolt a háttere. Azonban egy-két helyen előfordult, hogy a rosszul dolgozó térszeknél a teljesítménytől elszakadva történt a jövedelemkiáramlás. A végrehajtó bizottság megállapította, a személyi feltételek változása esetenként kedvező irányú fejlődést indított el, több helyen azonban a szakemberhiány, a fluktuáció és az alkalmatlan vezetők gátolták a továbblépést. A testület több határozatot hozott, amivel megpróbálják elősegíteni az indokolatlan különbségek mérséklését.

Tanácskozás az MTESZ-ben

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének országos elnöksége keddi ülésén — Fock Jenő elnökletével — foglalkozott az októberre összehívott, 14. MTESZ-küldöttközgyűlés előkészítésével, megvitatta az ötéves munkáról szóló jelentéstervezetet, s elfogadta az alapszabály-módosítási és eslekvési programtervezetét.

Az elnökség tagjai megállapították, hogy a szövetségben szükség van a változó körülményekhez igazodó megújulásra és a társadalmi jelleg további növelésére.

alkalmazkodóképességét. A hatodik ötéves tervben az építőipari kivitelezés 45 milliárd forint értékű volt, amelyből — 45 százalékosan — az állami vállalatok részesedtek. Az ágazatba sorolt kivitelező vállalatok közül hat működik megyei székhellyel. Ezeknek a cégeknek meghatározó szerepe van a települések arculatának kialakításában. Kiemelkedő jelentőségű a lakásépítés; az elmúlt öt esztendőben 16 ezer 848 lakás készült el, és ebből 9 ezer 575 új otthon a megyei székhely magasepítő vállalatok hoztak tető alá. Néhány nem kívánatos jelenség erről a területéről: részben a bérszabályozási rendszer „fékei” miatt a vállalatok munkaerő-megtartó képessége nem javult a szükséges mértékben. A munkaerő-szerkezeti összetétel nem felel meg teljes mértékben az igényeknek. A gazdálkodás eredményei alapján a berfejlés lehetősége minimális, ami munkaerő-elvándorlást eredményezett. Sokan az állami építőiparból a szövetkezeti szektorba, kisiparba, illetve különböző kisvállalkozási formákba mentek. A magasépítéssel foglalkozó cégeknek nincs elegendő kőműves, ács, tetőfedő és bádógos szakmunkás. Visszatérő jelenség volt, hogy a lakások és egyéb létesítmények jelentős részét az év végén adják át, elhúzódnak a hiánypótlások, és a tényleges használatbavételre csak több hónap múlva kerül sor. Különösen a lakásépítésnél a minőségi kifogások többsége jogos. A minőségi és mennyiségi hibák aránya növekedett.

Végül a testület tájékoztatást kapott az Igazgatási társulások helyzetéről.

Tudósok a környezetvédelemről

Környezetvédelem, környezettudomány és környezetegészségügy Magyarországon és régióinkban címmel tudományos ülést rendezett tegnap, kedden a SZAB orvos-tudományi, környezettudományi, területfejlesztési szakbizottsága, valamint a SZOTE a SZAB-székházban, Déli Illés professzor elnökletével. Arvai József c. egyetemi docens, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal környezetvédelmi főosztályának vezetője A környezetvédelem feladatai és problémái Magyarországon címmel tartott előadást. Jakucs László tanácsvezető egyetemi tanár, Kelemen Borbála miniszteriumi főtanácsos, Palotás Mária közigazgató főorvos, és Kádár Ilona főorvos a környezettudomány és a környezetegészségügy témakörében végzett vizsgálatokról számoltak be, s ismertették az ezzel kapcsolatos hazai feladatokat.

Bővülő üzlethálózat

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsának elnöksége kedden Budapesten ülést tartott. A testület Szlamenickij István elnökletével megtárgyalta az áfészek és a szövetkezeti vállalatok gazdálkodásának újabb eredményeit. Az áfészek üzlethálózata 1985-ben 189 bolttal, 83 vendéglátó egységgel, összesen 26 ezer négyzetméter alapterülettel bővült. Közülük jelentős a 16, egyenként több mint 400 négyzetméter alapterületű ABC és a 7 ezer négyzetméter alapterületű Erzsébet Áruház a fővárosban.

Az integráció lehetőségei a felsőoktatásban

Csongrád megyébe látogatott tegnap, kedden Földiák Gábor, a művelődési miniszter helyettese. Dél előtt a megyei pártbizottságon — ahol Koncz János, a pártbizottság titkára fogadta a vendéget — megbeszélést folytatott időszerű oktatáspolitikai témákról az illetékes megyei pártvezetőkkel, majd a vásárhelyi állategészségügyi főiskolai karon tett látogatást. Szegeden, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola épülő sportcsarnokát tekintette meg a miniszterhelyettes, délután pedig részt vett a megye felsőoktatási intézményei állami és pártvezetőinek értekezletén, melyet a városi pártbizottságon tartottak. Székely Sándornak, a pártbizottság első titkárnak elnökletével. Az értekezleten ott volt Molnár Jánosné, a Központi Bizottság munkatársa is. A megbeszélés központi témája volt: az egyetemek és főiskolák közötti együttműködés, ennek fejlesztési lehetőségei.

A hazai felsőoktatási intézmények szétaprózottsága, egymástól való elszigeteltségük nemcsak pénzügyi, anyagi szempontból előnytelen, hanem ennek jól érezhető, káros következménye az egyes értelmiségi csoportok elkülönültsége is. Az integrációs törekvések jogosultságát, a lehetőségek számbavételének szükségét indokolta így Székely Sándor a tegnapi megbeszélésen. A JATE, a SZOTE, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, a SZEF, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozata, az OTKI egészségügyi főiskolai kara, a vásárhelyi állategészségügyi főiskolai kar vezetői arról számoltak be, milyen együttműködési formák léteznek jelenleg az intézmények között az oktató-nevelő munkában, a tudományos kutatásban, a közművelődés és a sport terén, illetve arról, miként látják a jövőbeni fejlesztési lehetőségeket. „Az oktatói kapacitás ésszerű hasznosítására”, mint kiderült, a szükség már rávitte a különböző intézményeket, hiszen például a védőnők képző egyszerűen nem tudná megoldani alapfeladatát a SZOTE oktatóinak segítségével nélkül. Az „átoktatásra” több példa van a tudományegyetem és a pedagógusképző főiskola kapcsolatrendszerében is. Ugyancsak

e két intézmény hallgatóinak van lehetőségük az „át-hallgatásra”, főként a főiskolásoknak, és elsősorban társadalomtudományi szakokon; főiskolai tanulmányaikkal egyidejűleg az egyetemen is tanulnak. A rendszer tökéletesítésére és kiszélesítésére mód nyílik az új oktatási törvény hatályba lépése, illetve a felsőoktatás korszerűsítésével foglalkozó javaslat elfogadása után.

Az integrációra, különösen a tudományegyetemek és a pedagógusképző főiskolák szervezeti „együtt-élésére” már több példa van az országban. Földiák Gábor elmondta, hogy fokozatosan, több lépésben, a helyi sajátosságok figyelembevételével, de a jövőben mindegyik intézménynek integrálása felé kell haladni. Az úgynevezett alaptársaság (marxizmus) oktatásában már most kívánatos a szorosabb együttműködés, az „átoktatás”.

A tudományos kutatómunka és a felsőoktatás jelenlegi különváltságát helytelenítik a fent említett dokumentumok, s az egyetemek és főiskolák, valamint a kutatóhelyek sokkal szorosabb kapcsolatokat szorgalmaznak. A feltételek természetesen különbözőek. Szegeden az egyetemek és a tanárképző főiskola igen rossz helyzetben van a műszerekkel való ellátottság tekintetében: Ezért célszerű a meglevő műszerpark közös, gazdaságos használata, és a fejlesztés céljából egyaránt, hogy az intézmények kisegítsék egymást, illetve közös pályázatok révén próbálkozzanak a fejlesztéssel. Ugyancsak nagy gondokat jelent a helyhiány (oktatótermek, kollégiumok, sportlétesítmények). A SZEF évek óta kölcsönzi sportlétesítményeit a tanárképzőnek, ahol annyi testnevelő tanárt képeznek, mint a budapesti Testnevelési Főiskolán, ám Szegeden — megfelelő létesítmények nélkül. Ugyancsak a tanárképzőn számították ki, hogy a hallgatóknak több mint a fele nem tudna leülni, ha minden tantermi székre egy-egy diák ülhetne; ugyanazok a létesítmények, amelyek 20 éve 800 hallgatót fogadtak be, most 1600 diákot szolgálnak...

Mindezek miatt is öröndetes, hogy a leendő kollégiumi férőhelyek intézmények közötti megosztásáról már megegyeztek. Jobban ki kellene használni viszont az együttműködésben rejlő lehetőségeket a könyv- és folyóirat-rendeletek, a jegyzetelés és -sokszorosítás, a könyvkiadás terén.

S. E.

Bútorbemutató Tiszaszigeten

Lázár Mihály felvétele

Tegnap, kedden kétnapos bútorbemutató kezdődött Tiszaszigeten, a művelődési házban. Az Alföldi Bútorgyár szekrény-sorából, ülőgarnitúráiból és a Tisza Bútoripari Vállalat konyhabútorjaiból válogathattak a falu lakói. A nyitás után egy órával már százötven ezer forintot forgalmat bonyolítottak le a Dél-Tisza Menti Áfész helyi vegyesipar-cikk-boltjának eladói. Akinek a 700 ezer forintnyi készletből nem jutott, annak előjegyzésre már pénteken meghozzák a hiányzó darabokat. Ha valakinek kevés a pénze, takarékszövetkezeti hitelt is igénybe vehet. Az áfész tervezi, hogy május végén Ráskén is hasonló akciót kezdenek. Az eddigi tapasztalatok szerint a lakosság örül a helyébe vitt ideiglenes üzletnek, hisz csak a fuvaron 1-2 ezer forintot megtakaríthatnak